

ЗАМАН

Газета издаётся
на балкарском
языке с 1924 года

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

Багъасы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Рейтинг

Арсен Каноков - сёзю баргъан кючлю политик

Политика эм экономика коммуникацияланы агентствосу (АПЭК) Россей Федерацияны субъектлерини башчыларыны араларында сёзю баргъан кючлю политикни айырыр муратда быйыл октябрьде соруула бардыргъанды. Аланы итогларына кёре, Къабарты-Малкъарны Башчысы Арсен Каноков ал тизгинге киргенлени къауумундады. АПЭК-ни экспертлери айтханнга кёре, октябрьде оноуларынын этдиралгъан, ол санда регионларыны сейирлерин тыш къыраллы инвестиция рыноклада къоруулагъан губернаторлагъа артыкъда уллу эс бурулгъанды. КъМР-ни Башчысы ол рейтингде 12-чи жердеди.

Айтханларынын этдиралгъан, даражалары жюриген губернаторланы рейтингни анкеталаны жашырын толтурууну амалы бла къуралады. Соруула политологлагъа, политтехнологлагъа, медиаэкспертлеге, журналистлеге да бериледи.

КъМР-ни Башчысыны бла
Правительствосуну пресс-службасы.

Къабарты-Малкъар
Республиканы эл мюлк министрини
къуллугъун толтургъанын юсюнден

Къабарты-Малкъар
Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы эл мюлк министрини къуллугъун толтурууну борчун ШЕТОВ Мачраил Нугмановични боюнуна салыргъа.

2. Бу Указ анга къол салынган кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар
Республиканы Башчысы А. КАНОКОВ

Нальчик шахар,
2013 жылда 7-чи ноябрьде, №172-УГ

Магъаналы жумуш

Нальчикде - Къабарты-Малкъарны бла Волгоград областыны аллеясы

Онунчу ноябрьде Нальчикни солуу паркыны Комсомольская атлы аллеясында жетмиш къайын терекчик орнатыллыкды.

Аланы бери Волгоград областыны Миллетлени эм казачествону ишлерни жаны бла министри Сергей Чернов бла Волгоградда «Землячество Кабадино-Балкарии» жамауат организацианы башчысы Юрий Заховов келтирилди. Тереклени орнатыгъа республиканы асламлы информация орган-

10-чу ноябрь - Полицияда ишлегенлени кюнюдю

4-чу, 9-чу бетле

Багъалы машиналагъа транспорт налог кётюрюледи

2 бет

Адамны ич дуниясын ариулагъан «реклама»

11 бет

Анападан къууанып къайтхандыла

11 бет

Фрийланы Рамазаннга жоралап

12 бет

«Муратым - Олимпиада оюнлага хорларгъады»

10 бет

ОНОУ

Спортда жетишимле
ючюн - тийишли саугъала

Келир жыл 1-чи январьдан башлап Къабарты-Малкъар Республиканы спортну паралимпиада эмда сурдлимпиада тюрлюлеринден РФ-ни жыйымдык командаларына кирген спортчуларына бла аланы тренерлерине энди ахча төлениркиди. КъМР-ни Башчысы Арсен Каноков спортну айнууна себеплик этер эмда республиканы спортчуларын жетишимлеге келлендирер муратда тийишли Указга кьол салганды.

Анда тохташдырылганына кере, Паралимпиада эмда Сурдлимпиада оюнлада хорлаганла саугъала халда 1 миллион сом, кюмюш эм доммак майдалла алгъанла 750-шер эмда 500-шер сом, оюнла саугъала кытышанла 250-шер сом төлениркиди.

Дунианы, Европаны эм Россия Федерацияны чемпионлары 500,300 эм 200 мингишер сом бла саугъала нырыкдыла. Юниор къауумдан битеудуния, европалы эм россияли эришуледе биринчи жерлеге чыккъанла 200,150 эм 100 мингишер сом берилкиди. Жаш тейю къауумдан битеудуния, европалы

эм россияли биринчилекде хорлаганла 150,100 эм 70 мингишер сом аллыкдыла.

Дуниада болмаганча уллу жетишимге жетген спортчуга, КъМР-ни Спорт эм туризм министрствосуну кёргозуюуу бла, ол министрствону коллегиясыны, КъМР-ни Правительствоосуну оноулары бла башында сагъанылып келген ахча саугъаладан эсе кеп төленирге боллукды.

Алчы жерлени бир неччасына чыккъан, бир нечча майдал кьоллу да болгъанла ахча саугъала хар алчы эм хар майдал ючюн энчи төленеди.

Паралимпиада эмда Сурдлимпиада оюнла саугъала, дунианы, Европаны эм Россия Федерацияны чемпионларына, биринчилеклерине хорлагъа жетишген эмда алчы жерлеге чыккъан спортчуларына хазырлагъан тренерлерге спортчула саугъала тохташдырылгъан ахча саугъаланы 50 проценти төленеди.

**КъМР-ни Башчысыны
бла Правительствоосуну
пресс-службасы**

Къайгырылулукъ

Къагъанакълага керекли
аш кезиунде бериледи

КъМР-ни Башчысыны Интернет-приемныйине Майский шахардан Инна Ланчева жазганды. Ол къолайсыз эмда социальный жаны бла осалгъа саналгъан ююрледен къагъанакъланы эмда жалгъан сютеге кечюрюлген сабийлени аш-азыкъ бла жалчытуу къалай кьуралгъанын билирге суйгенди.

Арсен Каноковну буюрууу бла КъМР-ни саулукъ сакълау эм курортла министри Ирма Шетова бир жыллары толмагъан балачыкланы аш бла жалчытуу не халда болгъанын аныглатканды. «Министерство аны муниципальный районла бла сахар округла берген заякалага кере алады. Хар поликлиникага сабий ашарыкълардан изленнгени тенгли бир бериледи. Жылны башында бери «Малютка» эм «Семилак» смесъледен 10

миллион сом чакълы бирге алыннганды. Быйыл октябрьде сабий сют ашарыкълардан кереклиси чакълы бир алыннганды эмда республиканы битеу багъуу учреждениеларына юлешингенди. Бусагъатда ала тийишли ююрлеге бериле турадыла», - деп билдиргенди ол.

КъМР-ни Башчысы тийишли ведомствого сабийлени аш-азыкъ бла заманында жалчытууга кьаты контроль этерге буюрганды.

Консультация

Къара-Сууда жашагъанла
сорууларына жууапла
алгъандыла

КъМР-ни Урунуу эм социальный айнытуу министрствосуну информация-консультация пункту ишчилери Черек районну Къара-Суу элинде прием бардыргъанды. Анда «Единая Россия» политика партианы регион бөлуюмю келечилери да болгъандыла.

Сорууларына жууап излей бери онтерт адам келгенди. Аланы санында пенсионерле, устазла, кеп сабийли анала да бар эдиле. Улуу ююрюну атасы Толгъурланы Арсен адресный социальный болуш-

лукъ къалай алыннганы юсюнден соргъанды. Гайылары Фатимат а газ ючюн борчу есю баргъанын, бусагъатда уа ол борчну телерге онгу болмагъанын айтханды. Министрствону келечилери Фатиматха субсидия алып, борчну аны бла телерге боллугун аныглаткандыла.

Дагъыда информация - консультация пункта ишленге, эллилени социальный телефоннга селешип, хакъсыз консультация ала туругъа чакъыргъандыла.

Бизни корр.

Правительство

Константин Храмовну башчылыгында бардырылгъан республиканы Правительствоосуну жыйылыуунда беш бегимни проекти сюзюлгенди. Биринчи соруу бла экономиканы айнытуу министр Мусукъланы Алий Къабарты-Малкъар Республиканы «Транспорт налогу юсюнден» деген законну 6-чы статьясына торлениуле кийирилгенин айтханды.

Багъалы машиналагъа
транспорт налог кетюрюледе

РФ-ни Налог Кодексины 361-чи статьясыны 2 пунктна кере, субъектле транспорт налог ставканы ёлчмени он кереге тюшюрюрге неда кетюрюрге боллукдыла. Жыйылыуда алыннган документге кере, женгил автоматналаны моторлары 150-200 ат кючен озмай эсе, аны ючюн төленнген хакъ энди 30 сомдан 35 сомга дери кетюрюледе. Моторларында 200-250 ат кюч бар эсе, 60 сомну орунуна 65 сом төлеркидиле эм 250 ат кюч эм андан уллу болгъан машиналаны иелери алгъын 90 сом төлеп тургъан эселе, ол ёлчем 150 сомга дери жетеркиди. Кийирилген торлениуле республикалы бюджетге жылга 38 миллион сом къошарга онг берилкидиле.

Бу бегим бла Председатели Мусукулугъа транспорт налогу кетюрюу бирси регионла бла тенгешдиргенде къалайды, деп сорганды. Аны аныглатканды кере, бизде бла Ставрополь крайда женгил машиналагъа салыннган налог бир кибикди. Алай моторларында 250 ат кючен кеп болгъан багъалы машиналагъа налог а, кюнушула бла тенгешдиргенде, энди 30 сомга ёседи. Саулай да республиканы бюджетине транспорт налогдан жыйуу бююнлюкде 36 процентге толтурулады. Башха айтханда, налогу ол тюрлюсюнден казнага былтыр 137 миллион сом тюшерге керек эсе, жыйылганы уа жаланда 49 миллион сом болганды.

Аны бла байламлы Констан-

тин Константинович транспорт налогу эм тазирлени телеу контрольга алырга деп ишчи къауумну кьурарга эм келир жылда налогу жыйынуу кьуралуу бардырырга керекди деп, министр буйрукъ бергенди.

Жыйылыуда Мусук улу «Юг России» деген федеральный программаны Къабарты-Малкъар Республикада 2008-2013 жыллада жашауда бардырыуу эм аны бла байламлы федеральный арадан субсидияла алыр ючюн Правительствоосуну алгъын къабыл этилген бегимине торлениуле кийирилгени юсюнден айтханды. Сюзюлгенди. Кийирилген торлениуле депим да къабыл керюлгенди.

Транспорт, связь эмда жол молк министри Аслан Дышеков, «Къабарты-Малкъар Республикада транспорт системаны 2020 жылга дери айнытуу» деген кьурал программаны юсюнден айта, республикада мындан арысында транспорт система къалай айнырыгъын билдиргенди. Анга кере, Солдатская станицадан Тырнауузга узунлугу 95 километр болгъан темир жол, Нальчикде жангы аэропорт эм эки уллу автовокзал ишлениркиди. Саулай да ол жумушлагъа 2020 жылга дери 45 895 777,1 минг сом бөлуюнрюкю.

Андан сора урунуу эмда социальный айнытуу министр Тубейланы Альберт урунуу веннага былтыр 137 миллион сом тюшерге керек эсе, жыйылганы уа жаланда 49 миллион сом болганды.

КОЛЛЕГИЯ

Агъачланы отган сакълаугъа - аслам эс

Къабарты-Малкъарны Агъач молк жаны бла кьурал комитетинде быйылгы жылны биринчи тогуз айны ичинде тамамланнган ишлени итоглары чыгарылгандыла эм жылны ахырына дери борчла белгиленгенди. Комитетни башчысы Сотталаны Кьурман айтханга кере, бу кезиуде, агъач молк бла байламлы жумушланы тамамлаугъа федеральный бюджетден 53 миллиондан аслам сом жиберилгенди. Республиканы бюджеттен а 9,2 миллион сом берилгенди. «Ол санда 0,9 миллион сом агъачлада отну ёчюлюучо энчи техниканы сатып алырга» деп билдиргенди комитетни пресс-службасындан.

Саулай алып айтханда, бу кезиуде агъачланы кьоруулау, сакълау эм жангыртуу жумушлары барысы да толусунай тамамланнгандыла. Жангы терекчилик 60 гектар жерге салыннгандыла. Беш жоц гектарда санитар-багъуу ишле бардырылгандыла эм 27 минг гектарга жууукъ аллай бир агъачда болумгъа кьаралганды.

План бла белгиленнген от тюшюуге кьажу жумушланы хайлары бла республиканы агъачларына быллай хата-заран тюшмегенди. Анга деп 25 километр жангы жолла ишленгенди, 45 километр жолга уа ремонт этилгенди. Профилактика халда 202 гектарда от тюшюу жаны бла кьоркьууу затла койдюрюлюп

документге кере, республикалы бюджетден ол жумушлагъа 2,9 миллион сом бөлуюнрюкю. Бир кере берилуучо болушлукъну уа 33 ветеран аллыкды. Тубей улу билдиргенге кере, жыл сайын бардырылуучо суб-ботникден 11 миллион сом жыйылганды. Андан 7 миллион Хорланмы кюннюно аллында ветеранлагъа юлешинген эди, жыл сайын бардырылуучо Башчысыны Указына кере, аланы юйлерине ремонт этерге эм бек керекли жумушларына кьоратылады.

Асламлы информация органла, жамаут эм дин организацияла жаны бла министр Мухадин Кумахов КъМР-де дин организацияла бла байламлы жумушларына эм алага 2013-2015 жыллада кьурал болушлукъ этиу деген программа тюрлениуле кийириуню юсюнден айтханды. Анга кере, дин организациялада ишленгени усталыкъларын ёсдюрюуу бла байламлы курсла кьураллыкдыла эм ол биригулеге жылга 12 миллион 300 мин сом субсидияла да берилкидиле.

Мухадин Ялшуевични айтханына кере, бююнлюкде дин организациялада ишленгени билимлерин ёсдюргенден сора, аланы тургъан жерлерин шендуюглоу информация-техника амалала да жалчытырга керекди. Битеу ол ишле жашауда бардырылсала, дин жаны бла экстремист идеологияны жайгъанлы жолларын кесерге уллу себеплик этилликди, дегенди ол.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан.

УБАШЛАНЫ Мурат.

Альгудов Юрий Камбулатовични Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатыны полномочияларын тохтатууну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатыны статусуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 4-чу статьясыны биринчи кесегини «а» пунктуна тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бегим этеди:

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатына бир республикалы айырыу округда «Единая Россия» Битеуроссей политика

партияны Къабарты-Малкъар регион бёлюмюнден айырылган Альгудов Юрий Камбулатовични депутат полномочияларын тохтатырга.

2. Альгудов Юрий Камбулатовични Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Бюджет,налога эм финансла жаны бла комитетинден чыгарырга.

3. Бу Бегим къабыл этилген күнден башлап күчюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели ЧЕЧЕНЛАНЫ А.
Нальчик шахар, 2003 жылда 31-чи октябрьде, №1677-П-П

Парламент

«Единая Россия» политика партияны «Жаш гвардиясыны» КъМР-де бёлюмюню биринчи организацияларыны келечилери Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатылары бла тюбешген-

диле. Жыйылыу жаш адамланы тилеклери бла къуралганды. Гвардиячыланы тамата коллегаларына соруула берирге, аланы политикада жашау жолларыны юсюнден билирге онглары барэди.

Жаш тёлёню ахшылыкъза ийнаныулукълары таркъаймагъанды

Ушакъны аллында уа КъМР-ни Парламентини спикерини орунбасары, «Единая Россияны» КъМР-де регион бёлюмюню толтуруучу комитетини секретары Натби Бозиев партияны октябрьни ал конферинде Москвада бардырылган 14-чу съездини юсюнден айтханды. Ары КъМР-ден онеки делегат барган эди, ол санда партияны районлада биринчи организацияларыны келечилери да.

Съездини аллында уа эки күнню секциялада ушакъла бардырылган эдиле. Натби Бозиев алада белгиленген магъаналы ишлени, этилген предложениланы юслеринден айтханды. Партияны биринчи организацияларыны келечилерини РФ-ни Президенти Владимир Путин бла тюбешулерине уа энци магъана бергенди. «Жыйылыу ушакъ халда бардырылган эди. Путин партияны къыралны айнытыуда магъанасыны, айырыулары юслеринден айтхан эди. Ол «Единая Россия» кесини дадалжасын тюшюргенин, адамлар жанындан ышаныулукъну тас этмегенин да чертгенди. Анга уа айырыула да шагъатлыкъ этедиле», - дегенди Бозиев.

Жаш адамланы биринчи соруулары да съезд бла байламлы эди. Май районда «Жаш гвардиячыланы» биринчи организациясыны келечиси Карина Аганесова Натби Бозиевни ол магъаналы жыйылыуда бютюднө не зат сейириндиргенин билирге суйгенди. «Къыралны башчыларыны ачыкълыклары. Алагъа делегатла къаллай соруу да берирге эркин эдиле. Ма, сёз ючюн, бир тиширү: «Сиз Халкъ фронтну къурайсыз. Былайда бизге кертини айтгыыз, «Единая Россияны» кесинлейми къоясыз?» - деп соргъанды. Путин а: «Партияны мен къурагъанма, аны мындан ары айныуу ючюн жууаппыма. Алай мен битеу къыралны башчысыма, бир партияны келечиси болуп къалсам, ол тюз туюлдо», - дегенди. Ма быллай ачыкълык бютюднө кёллендиреди ишлерге», - дегенди Бозиев.

Бахсан райондан Белла Шугушева уа анга 18 жыл толса, партияга кирирге суйгенин айтханды. «Мен «Единая Россияны» не ючюн сайларга керекме? Аны башхаладан энчилиги недеди?» - деп соргъанды. Анга жууап бере, КъМР-ни Парламентини спикерини биринчи орунбасары Руслан Жановов кыйсы болса да, бир партияга кирирден алгъа, ары не ючюн барам, кесиме къаллай борчла алама, деп сагыш этерге чакъырганды. «Сен элинг, республиканг, къыралыг ючюн кыйгыра эсенг, жамауатны жарсытхан затланы кетерирге сие эсенг, ма ол заманда киреш партия иш бла», - дегенди.

Бюгюнлюкде «Единая Россияны» тизгинлеринде эки миллиондан аслам адам барды. «Мен бу партияны нек сайлагъанма? Аны Уставыны биринчи тизгинлеринде окъуна, Россей Федерацияны халкъыны сейирлерин къоруулау партияны баш борчуду, деп жазылганды. Ма бу тизгинлени окъугъандан сора «Единая Россияны» сайлагъанмы тюзлюгюне ишексиз болгъанма. Биз политика бла къыралыбызны, адамларбызны сейирлерин къоруулау ючюн кирешибиз», - дегенди.

Жаш адамла бла тюбешуе Парламентни спикерини орунбасары Татьяна Саенко эмда Жаш тёлёню, жамауат биригулени эм асламлы информация органланы ишлери жаны бла комитетни председатели Татьяна Хашхожева да къатышхан эдиле. Темукъланы Малика аладан политика бла кирешген тиширүню юйюрюне, кесине заманы каламыды, деп соргъанды.

Татьяна Саенко тиширүню политика, жамауат иш бла да киреширге, аны бла бирге уа кесини тизгинине къарарга, юйюрюнде жумушланы тамамларга, билимин ёсдюрюрге да битеу онглары болгъанын чертгенди. «Жаланда кесинге борч салырга, аны тамамларга итинирге керекди ансы», - дегенди.

Татьяна Хашхожева уа тиширү жаланда юйюрю бла киреширге керекди деген оюм

эртте эски болгъанын чертгенди. «Карьера бла кирешген тиширү кесини ариулуугън тас этмейди», - дегенди ол.

Альберт Багов а, таматала СССР-ни тансыкълап сагъынганларын белгиле: «Ол заманла шёндюден игими эдиле?» - деп соргъанды. Натби Бозиев совет системада иги, къужур затла да болгъанларын чертгенди. «Къыралны битеу политикасы да адамны сейирлерин къоруулауга бурулуп эди. Алай бу борчу тамамлауда кемчиликле болгъандыла», - дегенди ол.

Ушакъга къошула, Бабаланы Заур, озган заманланы тансыкълап турмай, алгъа барырга кереклигин айтханды. «Шёндю идеологияны юсюнден кёл айтылады. Ата-ананы сюрте, туугън журтунга жарарга - андан башха идеология керек да туюлдо. Биз а, жаш адамла, болушлукъ сакълап турмай, кесибиз амал этерге, айнырга керекбиз», - дегенди.

Тюбешуе жаш адамланы политика жашауга къатышырга онглары болгъаныны бла къалгъаныны, партияны идеологиясыны, алгъынны къыралда болгъан иги төрелени юслеринден да баргъанды сёз. Таматала жаш адамланы окъурга, сайлагъан усталыкларында профессионалла болурга чакъыргандыла.

Ахырында уа Татьяна Саенко, декабрьде КъМР-ни законла чыгаруучу органыны 75-жылгыты белгилениринг эсерттип, байрамны чеклеринде тюрлю-тюрлю конкурсла бардырылганларын айтханды эмда жаш адамланы алгъа къатышырга чакъырганды.

Тюбешуе Урунуу, социальный политика эм саулуук сакълау жаны бла комитетни председатели Жанатайяны Салим да къатышхан эди. Ол да жаш адамланы социальный жаны бла соруулары болса, комитетге келирге, депутатла бла кенгеширге чакъырганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Шимал Кавказ кюн сайын

Келишиулукге чакъыргандыла

Ростов областыны Волгодонск шахарында битеулю билим берген, энчи усталык билим берген учреждениялада эм вузлада окъугъанлары араларында «Донну халкълары» деген төрели фестиваль болганды. Аны юсюнден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Волгодонск шахарны администрациясыны жаш тёлё политика жаны бла ишни къурауучу бёлюмюню специалисти Алла Малькова билдиргенди.

«Фестивальны баш борчу - халкъланы араларында культура байламлыкъланы тап къурауду, шахарда жашагъанлары Россейни халкъларыны миллет культуралары бла шагъырейлендирюуду эм дунягъа кёз къарамлары башха-башха болгъан адамла мамырлыкъда эм келишиулукге жашаилыкъларын кёргюзюуду», - дегенди Малькова.

Пятигорскде Миллет совет къуралганды

Ставрополь крайны Пятигорск шахарында Миллет совет къуралганды. Аны баш борчу «миллетле аралы сёлешуилени культурасын къурауду».

«Адамла шарт жетишилмени къачан болдурасыз деп къарайдыла бизге. Алай эсе, иш тири барырга керекди», - дегенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Пятигорск шахарны башчысы Лев Травнев, советни биринчи жыйылыуунда бек алгъа тамамланыллык ишлени программасы къабыл этилгенин энчи халда чертип. «Советни къаууму миллет - культура биригулени, автономияланы, экспертлени отуз чакълы бир оноучусундан къуралганды», - дегенди ол.

Черекни кёпюрю жангыртылганды

Астрахань областыдан Къазахстанга баргъан автомобиль жолда Ахтуба черекдеги кёпюрю, болжалдан ай алгъа ремонт этилип, хайырланлыгырга берилгенди. Энди Къазахстанга неда чекдеги элгеге бла шахарлага атланган водителле алгъындан эсе иги да аз заман къоратырыкъдыла.

«Мостотряд-99» деген подряд организация бу ишни фестивалда башлагъанды, контрактны багъасы 84 миллион сом эди, ол ишге ахча областны жол фондундан берилгенди», - дегенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине областны къурулушуну эм жол мюлкюню министри Яна Гольцева.

Кёпюрю эки жол ызылары асфальт эм бетон къатлары жангыртылгандыла, чыпылорлана ремонт этилгенди, темир конструкцияларына бояу сюрюлгенди, объекте баргъан жолланы эки жанларына тыйгычла салынгандыла. Этилген ишлени энчи комиссия тинтгенди, бузукълукъ табылмагъанды.

Ингушетияда автобусланы жыйышдырылыкъдыла

«Daewoo» деген юг корейлы автобусланы чыгаруучу завод Ингушетияда аллай автобусланы жыйышдыргъанда керек болуук оборудованины жылы ахырына дери келтирликди, андан сора, аллай автобусланы Ингушетияда аслам санда чыгарып башларыкъдыла. Аны юсюнден регионну башчысы Юнус-Бек Евкуров компанияны келечилери бла Магасда тюбешгенди айтханды.

Андан сора да, тюбешуе белгиленген шахарлада хайырланыллык автобуслар Назраньны аз кючлю электродвигательле чыгаруучу заводну мурдорунда жыйышдырылыкълары, шахарла араларында жюрюрюк автобуслар уа Али-Юрт элени промышленность майданында жыйырыкъдыла. «Daewoo Bus Ингушетия» деген компанияны ишни къурауучу директору Юнус Гагиевни айторуна кёре, республикада чыгарырылыкъ, шахарлада жюрюрюк автобуслар жукартылгъан табиыйга газ бла ишлерикденде.

Иновация оюмлагъа - миллион сом

Адъеганы хазнасындан миллион сом берилгенди 35-шер жыллары болуук жаш адамланы конкурслада хорларлык иновация оюмларын эм проектлерин жашауда бардырырга. Ол «2012-2014 жыллада гитче эм орталык предпринимательствону айнытыну» узакъ болжаллы целевой регион программасыны чеклеринде бардырылды.

Регионну экономика жаны бла айнытыну эм сатуу алынуу министерствосу бардырылык конкурс халда айырыулары итогларына кёре алты иновацияда хорлагъанла кимле болгъанлары тохташдырылыкъды. Промышленностьда, эл мюлке, жумуш этиуну сферасында бек иги иновация проектле, идеяла айырылыкъдыла. Иновация проектлени авторлары 250-шер минг сом ёлчемли грантла аллыкъдыла эм 50-шер минг да иновация идеялары жашауда бардырырга деп аллыкъдыла.

Черкесскде - аяк кийимле чыгарылыкъ фабрика

КъЧР-ни Халкъ Жыйылыууну депутатлары регионну правительствосуна «Обувь России в городе Черкесск» деген аяк кийимле чыгарылыкъ фабриканы ачарга 98 миллион сом ахча бёлюрге къыралны атындан гарантия бергендиле. Проектни жашауда бардырган кезиуде сегиз минг квадрат метрни тутхан журтха капитал ремонт этерге эм анда шёндюге тийишли оборудование орнатып, продукция чыгарып башларга айтадыла. Фабрика беш жылдан сора толу кючю бла ишлеп башласа, жыл сайын миллион аяк кийим чыгарып турлукуду. Ол ишлеп башлагъанда, 120 ишчи жер къураллыкъды, проект толусунлай жашауга сингдирилсе уа, анда 600 адамга иш табыллыкъды.

Мамырлыккыны эм жамауат

Ушакъ

Арт кезиуде Къбарты Малкъарда террорчулыккыну къоркъууу бир аз азайган эсе да, оператив болум артыкъ тутхучлуду деп айтырча тыйюлдо. Биз Полицияны кюнню аллында КъМР-де ич ишлени министри полицияны генерал-майору С.В.Васильев бла республикада криминоген болумну мындан ары игилендирир, законлыккыну эм жамауат низамны тап халда тутар ючюн къаллай мадарла этилгенлерини юсюнден селешгенбиз.

-Сергей Валентинович, белгили болганына кере, эки жылдан бир кесек кёборек заманны ичинде республикада террор къоркъууу азайтыу, жамауат жашауу бузаргъа къорешгенли жолларын кесуу жаны бла иги кесек иш этилгенди. Айжай да, алай этер ючюн, къыйналгъырга тышгени баямды. Энци составдан къоранча да аз

бла тенгледиргенде, битеу уголовный аманлыккычылыккыгъа къажуу къореш кыаллай багъа бирчере боллуккысуз?

-Биз ол тюрлю аманлыккычылыккыгъа къажуу къореширге деп бир къауум профилактика мадар белгилегенбиз. Хар тюрлю аманлыккычылыккы да, бек алгъа, социальный-экономика, демография эм жамауат жашауда тюрлю-тюрлю болумла

КъМР-ни ич ишлени министри, полицияны генерал-майору В.С. ВАСИЛЬЕВ:

Баш борчубуз - республикада къоркъуусузлуккыну жалчытыу

тойюл эдиле, къалай -алай болса да, аз заманны ичинде алай уллу жетишлек кыаллай жетишалгансыз?

-Анга право-низамны сакълауу органланы бир онуюгъа сыйынып ишлегенлери эм халкыны жанындан болушлуккы болганы себеплик этгенди. Биогонлюкде республикада жашагъанлары асламысы экстремист къылыккыны кёрюп болмайды эм ол игиликге элтмезлигине терен тышюннгенди.

2011 жылдан бери министерствону энци составы терроризмге къажуу 34 операциягъа къатышханды эм башха 274 аманлыккычылыккыны жолларын кесгенди.

МВД-ны Север-Кавказ федеральный округда Баш управленианы бёлумлери, Россейни ФСБ-сы бла бирге жашырын банда къауумланы бек кюйсуз башчыларын эм аланы болушлуккыларын жокъ этгенди, 250-ден артыкъ бандит къолгъа тышгени. Аланы ахча бла жалчытыу-чыланы жолларын кесууню шарт мадарлары этиледиле.

Сауутла букъдурулган 119 жашырын жер, кеп заманны ичинде банда къауумла турурча жарашдырылган 33 база, къолдан ишленген чачдырыуу устройвола къурашдырыуу 8 лаборатория табылгандыла. Алай сауутладан 24 -сю чачдырылмазча этилгенди.

Аны алайлыгына да къарамай, бу сферада экстремизм, терроризм ише къатышханладан энтта да 50-ден артыкъ адам изленеди.

Энци состав, республикада право-низамны кюлеуно эм адамланы къоркъуусулуккыларын жалчытыуу къыйын борчун тамамлай, тириден -тири, ётюрден-ётюр бола барады.

-2013 жыл бошала барады. Былтыр

бла байламлы чыкъганлары баямды. Артыкъ махтанырча кёрюмдю тойюл эсе да, алай аманлыккычылыккыны эки процентге азайтылганын айта кетерге сиеме. Алай быллай юлгю уа кел басарчады. Уллу эм бек уллу аманлыккычылыккы 11 процентте аз болганды. Ол жаланда МВД-ны профилактика ишни жетишимли бардырганы ючюн угъай, право-низамны сакълауу органланы кючлерин бирикдиргенлерини хайырынданды.

Быйылны озгъан 9 айында окуна 93 уллу аманлыккыны жолун кесгенбиз. Мурдарлыккы 60 процентте, талуурулуккы, тонау, уручулуккы 15 процентте, транспорт урулау 30 процентте азайгандыла. Законсуз сауут сатыуу бла байламлы 400 аманлыккычылыккы ачыкъланганды.

КъМР-де МВД-ны кадларыны иги кесеги алышындырылганындан хайыр чыкъганды, деп айтыргъа боллуккысуз? Кертиси бла да, ишлерин уста билген адамла сайлаалгъанмысыз?

-Кертиси бла да, арт кезиуде КъМР-де МВД-ны бёлумлерины онуючуларыны кёбюсю алышындырылгандыла. Аланы орунларына хайт деген жаш специалистле келгендиле. Заман полицияны къуллуккычуларындан, артыкъда онуючуларындан жууапчылыккыны къаты сурайды. Ала теркер тюрлене тургъан болумгъа кеслерин ушаттыргъа, оюмлу эм таукел оную эте билрге керекдиле.

Республикада экономика аманлыккычылыккыгъа къажуу къорешни кыйымталгъа санаймысыз?

-Къабарты-Малкъарда, сауала алып айтханда, экономика аманлыккычылыккыгъа эм коррупциягъа къажуу къореш, алгъынча, къыйын барады. Быйыл ич ишлени органларыны къуллуккычулары 9 айны

ичинде алай аманлыккы ишледен 878-син ачыкълагъандыла. Аланы асламысы уллу эм бек уллу аманлыккыладыла. Коррупция бла байламлы 34 адам уголовный жууапха тартылганды. Тюрлю-тюрлю онуючу къуллуккычуладан 24-сюне уголовный ишле ачылгандыла.

Бюджетни ырысхысы къалай къоратылганына контролуккы этиу жаны бла тюрлю-тюрлю мадарла этилгендиле. Ол санда миллет проектлени жашауда бардырыргъа бёлюннген ахча къалай хайырланганы кез туурадады. Быйыл окуна ол ахчагъа 176 кере сугъанаклыккы этилгени ачыкъланганды, сюдге 28 адамны юсю бола 20 уголовный иш жиберилгенди.

Законсуз алкоголь сатыуу бла байламлы 80 аманлыккы иш тохташдырылганды, миллион бла жарым аллай продукция эмда 600 минг жалгъан федеральный марка сыйрылгандыла. Ахчагъа ойнауу законсуз бизнесин къажуу къореш тохтаусуз бардырылды. 350 жашырын оюн зал ишлегени ишлери тохташдырылганды, минг оюн автомат жокъ этилгенди, ол тюрлю аманлыккычылыккы бла байламлы 310 адам административ жууапха тартылганды.

Республиканы жолларында аварияланы саны кеп болганы уллу жарсыуу. Аны алайлыгын къалай ангылатыргъа боллуккысуз?

-Керти айтаса, жоллада адамланы ачыгъанлары азаймайды. Алай бу ише жетишим болур ючюн, кеп министерстволаны, ведомстволаны профилактика мадарлары керек болады. Биз жоллада къоркъуусулуккыну жалчытыр ючюн, дайым къайгыргъанлай турабыз. Надзорлук, профилактика мадарла тохтаусуз бардырылдыла. Алай не бек къадалып

къореше эсек да, жолда жюрюноуу жоруккыларына бузуккылыккы этиу азаймайды. 2013 жылда Къырал автотинспекция алай 400 мингден аслам бузуккылыккыны ачыкълагъанды. Алайладан 86 миллион сом тазир алыннганды.

Къабарты-Малкъарда законсуз сауутла, наркотикле сатыуу-гъа контролуккы этиу не халдады?

-Криминоген болумну туудургъан сылтаудан бирлери - законсуз сауутла, наркотикле сатыуу. Аны себепли алай аманлыккычылыккыгъа къажуу къореш да бизни бек баш борчыларыбыздан бириди. Ол жаны бла кеп тюрлю оператив эм профилактика мадарла этгенлей турабыз. Сёз ючюн, аманлыккычы къауумла букъдурган сауутланы излеу, жокъ этиу кюн сайын бардырылды. Быйылны кезиуде окуна алай 40 жашырын жер табылганды.

2013 жылны башындан бери «Оружие» деген ат бла профилактика операцияла терк-терк бардырылдыла. Аланы кезиуде 142 сауут, 12 мингге жууук патрон 44 къолдан ишленген чачдырыуу устройство эм 20 килограмм чачдырыуу зат сыйрылгандыла. Наркотиклеге къажуу къорешни юсюнден айтсакъ да, Россейни Наркотиклеге къажуу Федеральный службасы бла бирге «шах-шах» операция бардыргъанбыз, 70 килограммдан артыкъ уулу зат табылганды, наркотиксиз болалмагъанлары 16 притонлары жокъ этилгенди.

Биогонлюкде МВД-ны ачыкълыгыны, граждано общество бла байламлыккыны юсюнден кеп айтылады. КъМР-де МВД-да Жамауат совет да аны ючюн къуаралган болур?

-Аны магъанасы уллуду. Кадраланы юсюнден оную эте туруп, биз аны оюмуна уллу эс бурабыз. Жаланда быйыл окуна аны членлери министрствону онуючуларыны граждано приёму алыуларына 140 кере аттестация комиссияны 16 жыйылыууна къатышхандыла. Ала кеслери да граждано, ветеранланы, инвалидлени, сабийлени законлу эркинликлерин эм сейирлерин къорууула бла байламлы 50-ден артыкъ иш бардыргандыла.

Биз Жамауат советни членлерине эм республиканы адамларына Къабарты-Малкъарны халкыны къоркъуусулуккыну жалчытыуу борчубузу ангылагъанлары эм ишибизге болушханлары ючюн ырызъбыз.

Ич ишлени органларында ишлегенлени кюннюнде коллегаларыгъызга айтыр сёзюгъоз да болур.

-Жыл артыкъ тынч тыйюлдо, ахыр эселлени чыгъарыуу алыкъа эрттеди. Алай республиканы полициясыны энци составы Къабарты-Малкъарда законлуккы сакълагъа эм жамауат-низамны тохташдырыргъа таукелди. Биогон ич ишлени органларында ишлегенлени барысын да байрамбыз бла алгышлайма, алагъа сауулуккы, эсенлик, жашуу къолайлыккы, кишилик, эрлик тежейме.

Ушаккы Наталья БЕРЕЖНАЯ бардырганды.

Инспекторла

Жоруккылары бузгъанлагъа чек сала

Шакор Хасан бла Аталиков Мухаммад РФ-ни МВД-сыны Чегем районда бёлюмюнде ишлейдиле. Экси да полицияда 1977 жылдан бери къуллуккы этедиле. Жолда жюрюноуу жоруккыларын сакълауу инспекторладыла. Аланы ишлери график бла барады, къайсы кюн къаллай постха тышселе да, анда бардырадыла къуллуккыларын. Алагъа бу жол «Чегем-Булуунг» машина жолда Яников элге бурулган жерде тыоп, кысыха ушакъ этгенме.

«Ишигиз къыйынмыды?» - деп сорганында, Мухаммад, биз сор сакъгыш этип: «Тынчды деп айтырча тыйюлдо, алай ол

кёбюсюнде жолда жюрюгенлени къылыккыларына, адеплерине кере болады. Ала не къадар аз бузуккылыккы этселе, бизге алай бир тынч болады. Жарсыуу-гъа, низамсыз водителле кеп тышселедиле. Алайлагъа законну излемлерин танытмай да болмайды, кимине тазир салыргъа тышеди, кимине уа эсертиуу эмда ангылатыуу бла чекленип къалыргъа да болады».

Хасан а, сёзге къошула, жолда жюрюноуу жоруккыларына бузуккылыккы этгенлени араларында жаш адамла кеп болгъанларына жарсыды. «Ала асламысында, аракъы, чакъыр ичип, машиналарын мардадан

къызыу сюрюп тышедиле паллах. Бютонда тыш къыраллы машиналары болгъанла суху жюрюйдюле», - дейди.

Полицияны эки офицери да мен ала бла ушаккыны газетде басмаларыгъымы билип, аны хайырлануу, водителлени низамлы болургъа чакъыргандыла. «Тилеибиз сакъ болуругъузуну, жолда бузуккылыккы этмей жюрююгъюзню. Къуру кесигизни угъай, битеу жолда жюрюгенлени жашаулары да сизни къолларыгъызда болгъанларын унутмагъыз», - деп бир ауздан айтхандыла.

РАЧЫКЪАУ уллу Борис.

Аталиков Мухаммад кезиуло машинаны жол къагъытларын тинте турады.

НИЗАМНЫ КЪАЛАУУРЛАРЫ

Рейд

Акыйбалык болмагъанлагъа - энчи кёз-кылакъ

РФ-ни МВД-ны Черем районда бёлюмюнде акыйбалык болмагъанлагъа ишлери жаны бла комиссияны кыла

ле. Аладан бир кылауумун КъМР-де МВД-ны право низамгъа бузукълукъ этгенлени болжаллы халда тутхан арасына

магъанлагъа ишлери жаны бла комиссияны кылауучулары Нартанда 5-чи номерли интернатга кыонакыгъа

лукълулары 2013 жылда 24 энчи рейд бардыргъандыла. Аланы кезиунюнде кыарар кишиллери болмай кыалгъан 14 сабийни белгили этгенди-

элтгендиле, бешисин медицина учреждениялагъа, 8-син социальный жаны бла кыоруулагъан юйлеге бергендиле. Акыйбалык бол-

терк-терк барадыла. Ала анда сабийлени чынтты шухлары болгъандыла. Керек кюн ары барыргъа саугъала элтирге, жумуш этерге бек сюедиле.

ЖИГИТЛИК УНУТУЛМАЙДЫ

Законлукъну кыоруулай, жанларын бергендиле

Терроризмни жолун кесер, жамауат низамны жалчытыр ючюн кюрешде быйыл кёп адамыбыз ёлгенди. Аланы араларында Россейни МВД-сыны Нальчикде Управлениясыны 1-чи бёлюмюню дежурный кесегини кылулукъчусу полицияны подполковниги Букин Анатолий Юрьевич, КъМР-де МВД-ны ГИБДД-сыны жол патруль-службасыны инспектору полицияны тамата лейтенанты Гаужаев Замир Баширович, РФ-ни МВД-сыны «Баксан» бёлюмюню участка уполномоченный полицияны тамата лейтенанты Хажиев Мурат Каральбиевич, КъМР-де МВД-ны Патруль-пост службасы-

ны энчи батальонуну 2-чи ротасыны 1-чи взводу полициячысы сержант Балкаров Анзор Виталиевич, КъМР-де МВД-ны патруль-пост службасыны энчи батальонуну 1-чи ротасыны 2-чи взводу полициячысы сержант Конов Аслан Зулмамбекович, КъМР-де МВД-ны ГИБДД-сыны жол-патруль службасыны 3-чю ротасыны инспектору полицияны тамата сержанты Шампаров Арсен Заурбиевич, Россейни МВД-сыны ГИБДД-сыны «Баксан»

бёлюмюню жол-патруль службасыны энчи взводу тамата инспектору полицияны капитаны Карачаев Аслан Черимович, Россейни МВД-сыны Зольск районда бёлюмюню участка уполномоченный полицияны капитаны Бжеников Рустам Магаруфович бардыла. Аланы жигитликлери тёлуден-тёлуге кече, жаш тёлуню батырлыкыгъа, Ала журтну соймекликке юйретиуде юлго болгъанлай турлукъду.

Иги кёрюмдюле

Аманлыкъчылану жоллары кесиледиле

РФ-ни МВД-сыны Урван районда бёлюмю улуу аманлыкъланы ачыкылауу жаны бла республикада бек иги кёрюмдюле болдурганладан бирлериди. Аны энчи составы 2013 жылда да аманлыкъ ишлени ачыкылауда, бюджет ахчагъа сугъанаклыкъ этгенлени жолларын кесюде, право низамгъа бузукълукъ этилмез ючюн

кюрешде, жоллада кыоркыуусулукъну жалчытыуда артыкыда иги кёрюмдюле болдурганды.

Районда жамауат-политика, асламлы-культура эм дин бла байламлы ишле бардырыла туруп, полиция право низамны сакылауучу башха органла бла байламлыкъда кылулукъ эте, тынчылыкъ, ырахатлыкъ, низам бо-

лурларын жалчытханды. Мурдарлыкъ, артыкылыкъ, талауулукъ, уручулукъ этгенлени барысы да ачыкылангандыла. Бусагъатда бёлюмюню энчи составы террорчулукъгъа, экстремизмге кыажуу кюрешге айырып эс бурарды. Айхай да, адамланы кыоркыуусулукъларын жалчытыу андан ары бардырылады.

Ыразылыкъ

Россейни МВД-сыны «Прохладный» бёлюмюнде 2013 жылны башындан бери аманлыкъчылыкыгъа кыажуу кюрешде иги жанына бир кыауум торлениу эсленгенди. Энчи белгилеп айтсакъ, улуу эм бек улуу аманлыкъ 4,7 процентте азайганды.

Тюрлениуле баямдыла

Аманлыкъчылыкъны жолун кесюу жаны бла этилген шарт мадарланы хайырындан быйыл адамланы иеликлеринде болгъан ырысыгъа сугъанаклыкъ этиу болмагъанды. Гражданла эм жамауат бла байламлыкъны кючлеуге 2013 жылда айырып улуу эс бурлгъанды, артыкыда миллетле эм динле араларында келишиулюкге. Участка уполномоченныйле хар квартал сайын кеслери ишлеген жерледе халкыны аллында отчёт берип тургъандыла.

Мындан алда Благовещенская станицада болгъан сходда адамла полициячылану ишлерине ыразы болгъанларын, ала право низам ючюн кыаты кюрешгенлерин айтхандыла, ыспас этгендиле.

Ачыкылау

Жалгъан ахчала

КъМР-де МВД-ны кылулукъчулары жалгъан ахчала чыгъаргъан регионла аралы эки аманлыкъ-

чы кыауумну жолларын кесгендиле. Ала Кыбарты-Малкыарны жеринде 1000 эм 5000 сомлукъ ахчаладан

250 минг сом чыгъара тургъанлай тутулгъандыла. Аланы эки кыауумну юсюнден да уголовный ишле ачылгъандыла.

ЖАНДАУУРЛУКЪ

Узакъ Востокда кыыйынлыкъ сынагъанлагъа болушуу

КъМР-де МВД-ны хар кылулукъчусу Узакъ Востокда суу басхан шахарлада, элдеде кыыйынлыкъ сынагъанлагъа болушууну кесини сыйлы борчуна

санагъанды. Ол кыыйынлыкъны юсюнден хапар келгенлей энчи состав анда юйлерин суу басханлагъа болушургъа ахча жыйып башлагъанды. Алай бла

республиканы полициясы тёрт миллион бла 120 минг сом жыйгъанды. Ол жаланда болушлукъ этиуню бир кесегиди. Ахча жыйыу андан ары бардырылады.

Ўхтемлену

Октябрде Волгоградда юниорланы арасында ауур атлетикадан Россейни чемпионаты бардырылганды. Анга быллай уллу мағана берген бизни сылтауу недеди десеги, анда 94 килограмм ауурлукда бизни атлетте - Ёзденланы Шаухалны жашы Муратха - жетген болмаганды.

Мурат ауур атлетика бла кюрешгенли төрт жыл болганлыкыга, чемпионатлада, биринчиликте да алчыланы санына чыкканды. Штанганы не ючюн сайлаганыны, мындан ары да кыяллы жетишимле болдурурга сойгенини юсонденди аны бла ушагыбыз.

«Муратим - Олимпиада оюнлага хорларгыгады»

- Мурат, ауур атлетиканы нек сайлагансы?

- Тууган элимде Жанхотияда андан башха спорт секция жокъду да, аны ючюн. Ол мен сегизинчи классда окъуганымда ачылган эди да, нёгерлерим бла ары барабыз. Анда бир уллу жетишимле болдурурма деп да турмай эдим, керейим, кесими сынаим деп кюрешип башлаганма. Орамда айлангандан эсе, спорт бла кюрешем игиди деген акыл бла.

Арта уа штанга кесине тартып, бу спортну кертиси бла сойюп башлаганма. Тренерим да эринмесенг, сени

илмуду дерге да боллукъду.

- Жаш атлетени арасында Россейни чемпионатыны юсонден да айтсан эди.

- Ол 20-чы-28-чи октябрде Волгоградда бардырылганды. Былайда аны кыралыулугуны юсонден айтырык эдим. Эришулеге Россейни битеу субьектлеринден да келгендиде штангачыла. Жаланда мени ауурлугумда окъуна 20 жаш. Алай ала барысы да мени жыл санында болганлары себепли, эриширге тынчырак болганды.

Анда битеуда бирге 325 килограмм кётюргенме, хорламга жетишир ючюн

мулула бардыла, аланы атларын жууук заманда барыбыз да эшитиригибизге ишексиме.

Элбрус районда ауур атлетика бек айныгыды. Тырнауазузу школу битеу Россейде да игиледен бирине саналады. Анда жарау этген атлетле Россейде, тыш кыраллада да белгилдиле.

- 2013 жылда Кыабарты-Малкьардан онжети ауур атлет Россейни жыйымдык командасына кышулгандыла, сен да аланы арасында.

- Жыл алыма кёре алыкта юниорланы жыйымдык командасында. Чечен Республикада бардырылган эришуиле-

эс ахыра бурмаганма. Телевизорда эришуилени кёргюзгенлеринде, алагга окъуна кырамаучу эдим. Алай энди уа бир эришуино да кыймайма. Жорукъланы ангыласанг, ауур атлетикадан сейир спорт жокъду. Бир килограмм ючюн окъуна майдалсыз кыалырга боллукъсы.

- Бирле сени штанганы кётюрген тактиканы белгили спортчубуз Аккайлары Хажы-Муратха ушатадыла...

- Аны манга тренерле, сборлада нёгерлерим да айтдыла. Бирле уа тыш сыфатыбыз бла да ушатадыла бизни.

- Жууук заманда кыяллы эришулеге кыатышырыксы?

- Февральда Владикавказда 21 жылгга дери жаш адамланы арасында Россейни ауур атлетикадан биринчилиги боллукъду, шёндю анга хазырана турама. Бу кюнледе уа Россейни Кубогу ючюн эришуилени сборлары боладыла да, алагга кыатышырыксыма. Ол эришулеге барырга манга алыкта эрттеди, алай жараулада сынау жыярма деп ышанама.

- Сен оюм этгенинча, уллу жетишимле болдурур ючюн не зат керекди спортчуга: фахму неди итинулюкюмю?

- Бек алгга эринмезге керексе. Сени тренеринг не бек кюрешсе, битеу онгла да кыралсала да, эринип, жарауларыгы бардырмасанг, битеу кюнюнгю салма-санг, низамлылыкыга юйренмесенг, жетишимли боллукъ тойлолсе.

Алай атам да айтычууду бизни тукумда эр кишиле бек кыарылуу болганларын. Аны аппасы кыунажнини кётюрюп, бир жанына атып кыйганды деучюдоле.

- Спортчула барысы да Олимпиада оюнланы чемпиону болурга сюедиле. Сени уа бармыды аллай муратынг?

- Хау, ол бек уллу муратларымдан бириди. Алай, мен акыл этгенден, анга жыл санынг да келишип, кыары, сынау да жыйып, алай кыатышып башларга тийишлиди. Хау, Рио-де-Жанейрога барырга, хорларга да боллукъду, алай ол манга алыкта эрттеди. Анда травма алып, спортда кыарыма бошак кыаргга соймейме. Саулугунг болса, 40 жылгга дери да кюреширге болады ауур атлетика бла.

- Штанганы кызыла да кётюредиле. Сен анга кыалай кыарайсы?

- Кызым болса, анга алай этерге кыарык тойюлме. Штанга эр кишилене спортчу. Кызыла уа саулукларын тас этедиле, алагга ауур кётюрюрге керекмейди. Хау, санларын ариу этер ючюн кюреширге жарайды, алай профессионал халда уа угъай. Жашлагга уа штанга бла кюрешигиз деп кыаты айталлыксыма.

- Сора бизни ушагыбызны окъуган жашлагга спорт секциялагы жюрюгюз дейсе?

- Спорт адамны низамлы этеди, сен жаланда кыарыу жыйып кыймайсы, акыл, билим да аласа. Орамда, бош айланып, тютюн, аракы ичип, амаллыкылагыла кыошулуп жашауунг бузгандан эсе, игилкиге итиннген хайыры тойюлюмюдю? Мен былайда жаланда спортну юсонден айтмайма, жюрюгинг тартахан, фахмулг болган иш бла кюреширге керексе.

Ушакны ТИКАЛАНЫ Фатима бардырганды.

Россейни биринчилигине юч таулу жаш кыатышхандыла. Солдан онгнга: тизгинде экинчи Доттуланы Харун, бешинчи Мурат, жетинчи Кыдайлары Жамал.

алда уллу жетишимле сакълайдыла, деп кёллендиргенди.

- Санга шёндю 18 жыл болады, кысыха заманын ичинде кыралда жаш штангачылары арасында бек кючюлени санына киргенсе...

- Кертисин айтханда, спорт бла кеч кюрешип башлаганма - 14 жылымда. 2009 жылда уа Кыабарты-Малкьарны чемпиону болама - ол заманнга штанга бла бир жыл да кюрешмей эдим.

Былтыр а «Россейни спортуну устасы» деген атха тийишли болганма. Бюгюнлюкде аны нормативинден 25 килограммга кёп кётюрем. Халкыла аралы класслы устаны атына тийишли болур ючюн а энтта 35 килограмм кыошаргга керекме. Норматив 385 килограммды да, аны толтурулгысыма ишексиме.

Россейли даражада эришулеге уа алгъарак да кыатышып башларга онгум бар эди. Алай 15 жылымда Россейни окуучуларыны арасында спартакиадада кючюмо толусунай кёргозталмаганма. Биринчи упражненинда манга жетген болмаганды, алай экинчинде уа, травма алып, жаланда ючюнчю жерге чыккыганма.

Спортха кеч келгеним ючюн а энди кыадалып кюреширге, ишлерге, жараула бардырырга керекме. Ауур атлетика шартлыкыны сюеди, ол, жаланда спорт болуп кыалмай, уллу

ол тамам эди, андан ауурну алырга кереклиси болмаганды. Алай кесими рекордум а 350 килограммды.

- Эришуледе штанганы кыатына келсен нени юсонден сагыш этесе?

- Штанганы кыатына келгенинче, аны кётюргенинче да хар кыымылдауунг, атламынг да алгъадан да белгиленипдиле, керексиз атламли этерге жарамайды. Штангага, кыараучулагы да хурмет этгеними кёргюзтеме, баш урама, ызы бла аны тартып алама.

Ол заманда хорлаяллык болурмамы, башхала уа кыаллай ауурлукну кётюредиле, залда кыараучула уа не айтадыла деп, керексиз кыайгы этип турсанг, кыарыуунг-кючюнгю тас этип, жусан да кёргюзталмай кыаллыксыма. Аны сынау жыйганынг бла ангылайсы.

Сени ючюн тактиканы тренеринг кыурайды. Ол кыарайды ким кыаллай ауурлукну кётюргенине, башха спортчула кыалай хазыранып келгенлерине да. Мени борчум а, аны буйрукларын этип, ол айтхан ауурлукну кётюрюп, хорлам болдурургады.

Былайда тренерим Муаед Шаовха ыразылыкымы айтырык эдим. Элибизде залны ол кеси кыоллары бла ишлегенди дерге боллукъду. Хар кюн да, Тырнауаздан Жанхотияга келип, жашчыкыла бла кюрешгенлей турады. Бюгюнлюкде уа ол юйретген сабилени арасында фах-

де РФ-ни сыйлы тренери Пётр Сергеев кёрюп, ол чакырганды мени.

Кыралны жыйымдык командасына кыошулуу уа мындан ары айнырга уллу болушлукъду - жараула бардырырга битеу онгла кыралладыла, тюрлю-тюрлю спорлагга кыатышып, сынау жыясса.

- Сени майдалларынг бек кёпюле, аланы арасында уа кыайсын энчи белгилерик эдинг?

- Россейни чемпионатында алган алытныны. Аны манга кесим окъуган вузун - Москвада физкультураны кырал академиясыны кафедрасыны таматасы Беллев такыганды. Ол, хорламым бла алгышпап, мындан ары да жетишимле тежегенди.

Кыабарты-Малкьар бла бирге Москва ючюн да эришеме. Сентябрьни ахырын да шахарны жыйымдык командасында эрише, кыралны ары шахарыны чемпиону болганма. Битеуда бирге анда 330 килограмм кётюргенме. Майдалларымы уа юйде атамны отоунда тутам, грамталарым, кубокларым да андадыла.

- Штангачыладан а кимге ушаргга сюесе?

- Белгили совет атлет Юрий Захаревичге. Ол 19 жылымда Олимпиада оюнланы чемпиону болганды. Бек фахмулу спортчу эди.

Кертисин айтханда, кесим спорт бла кюрешип башлагынынчы, ауур атлетикагга

ФОРУМ

Анападан кыууанып кыайтхандыла

Кёп болмагъанлай октябрь айда Россейни Билим беруу эм илму жаны бла министерство-суну Жаш тёлкюню юсю бла агентствосу Анапа шахарда ёсе келген тёллюге атап, медиафорум бардыргъанды. Анга Кыабарты-Малкыардан айырмалы сабийлени фахмуларын айнытхан араны окыуучулары кыатышхандыла.

Бу форумгъа барыргъа бизни республикагъа сегиз путёвка берилген эди. Аланы тёртүсю Нальчикни 2-чи номерли лицейине «Элия» клубну келечилерине сора шахарны 25-чи номерли, школну «Экос» бла «Шан» клубларына юлешингендиле.

Бу магъаналы проекте кыатышханланы санында 2-чи номерли лицейинде баргъан кыауумну чертип айтыргъа боллукъду. Ала малкыар тилден олимпиадалада эм конкурслада хорлагъан сабийдиле. Додулары Людмила,

Кыудайланы Эльмира, Кыудайланы Ислам, Гуданаланы Хызыр устазлары Байдаланы Саняйт бла бу жолда айырмалы болгъандыла. Анапада окыуучулагъа да «Элия» фольклор этнография клубну устазы Бекжиланы Жанна билеклик этгенди.

Республикадан баргъан сабийле анда VIP-лекциялагъа, ток-шоулагъа, мастер-класслагъа тынгылагъандыла, белгили журналистле бла тубешендиле, проектлени барысына да тири кыатышхандыла. Бютюнда бек «Fresh-

СМИ» деген медиохолдинг проектни юсю бла кеслерини фахмуларын айырмалы кёргюзтгендиле. Бек да репортажла бла жангылыкъланы хазырлауда ленталаны тынгылы толтургъандыла. Төпсеуде, жырлауда, назмула айтыуда эм эсселе жазыуда да кеслерини фахмуларын ачыккълагъандыла.

Сабийлени бютюнда 1-чи каналда беруулени бардыргъан Сергей Бабаев, «24 сагъатны жангылыкъл» бериуде ишлеген Оксана Бондарёва, психология илмуланы доктору А. Огнев бла эм башха белгили PR-специалистле бла тубешгенлери эслеринде кыалгъанды. Ахырында проектге тири кыатышханлары ючюн жерлешлерибиз сыйлы сертификатла, дипломна бла саугъалангъандыла.

Бизни корр.

Башламчылыкъ

Адамны ич дуниясын ариулагъан «реклама»

Арт заманда Сыйлы Кыурандан эмда Мухаммат файгъамбарны, Алахны саламы анга болсун, хадислеринден юзюкери басмаланып, Нальчикде жер-жерледе реклама щитледе орнатылгъандыла. Быллай жангычылыкъ, жаланда Нальчикде угъай, Россейни уллу шахарларында да төреге айланып баргъанна ушайды.

Бахсан шоссёде 2-чи номерли вокзалгъа жете келген жерде «Мусульмане не идеальны. Ислам идеален. Не путайте» деген сёзлери бла баннер барды.

«Мамырлыкъ» деген жандан уурлукъ фонду эмда «Ислам в Евразии» газетни коллективини башламчылыкъны бла орнатылгъандыла. «Биогонлюкде орамлада рекламада басмаланган бир-бир затла адамны уялтхан окуна этерикдиле. Бизни атабабаларыбызны төрелерине, кесибизни ич дуниябызгъа келишимген затланы кёресе алада. Бизни биогонлюк жашауубузда дин, культура, адамлыкъ даража юйретуу унутулуп барадыла. Баннерле уа адамлагъа биогонлюк жашауларыны юсюнден терен

Адамла аслам жюрюген жерде орнатылгъаны ючюн бу сёзлени окугъанла, аны магъанасыны юсюнден сагъыш этгенле кёп болурла. Алгъынны «Родина» кинотеатрны тийресинде уа, Сыйлы Кыурандан: «Жаннет ананы аяккъ тубюндеди» деген аят жазылып, реклама щит тагъылыпды. Дагъыда ата-ананы сыйлаугъа, бир-бирге хурмет этиуге жораланган сёзлери бла баннерле башха жерледе да бардыла. Ала КъМР-ни Муслийманларыны дин управлениясыны башламчылыкъны бла орнатылгъандыла.

Кыурман байрамны кюнлеринде уа 2-чи номерли вокзалны тийресинде Осетин орамда эмда Ипподромну кыатында хар муслийманнга да сыйлы байрам бла алгъышлау баннерле тагъылгъан эдиле. Ала

сагъыш этерге онг бергендиле», - дегенди бу башламчылыкъны юсюнден «Мамырлыкъ» фонду башчысы Ахматланы Назир хажи.

Ол билдиргенича, реклама щитлени «Нальчик» агентство хакъсыз салдыргъанды. Быллай алгъышлауаны Ораза байрамны кюнлеринде да кёрюрге боллукъ эди. «Анда ишлегенле да адамны ич дуниясындан багъалы зат болмагъанын ангъылай болурла, эштада», - дегенди Назир хажи.

Фонд быллай жумушлары мындан ары да бардыргъа муратлыды. Жуукъ заманда Нальчикни орамларында адамны ич дуниясын тазалаугъа бююрулгъан реклама баннерле энтта орнатылыргъа боллукъдула.

ТИКАЛАНЫ Фатима.
Сурат авторнуду.

Ыйыктыгъа гороскоп 11-чи ноябрьден 17-сине дери

Кыочхарла.
Баш эм геюрге кюнледе ишигиз кёп боллукъду. Болсада, тирилик не уллу ишлени да заманларында эм тынгылы тамамларгъа болушурукъду. Орта кюнде даулашагъа кыатышмазгъа кюрешигиз ансы, аланы ахырлары туюшолге айланыргъа боллукъдула, ол а сизге керек туюлолду.

Танала.
Иги ыйыкъ боллукъду. Алай эсе да, баш кюнде асыры бек менсиниулук ахырында жарсыулукъ болургъа ушاپ турады.

Геюрге кюнден ары уа иги кезиу башланарыкды. Эттен муратыгъызгъа кыйналмай жетериксиз, байрым кюнде уа коллегаларыгъыздан бирине неда жуукъ адамыгъызгъа болушургъа онг табарыксыз. Солуу кюне уа романтикалы боллукъдула.

Эгизле.
Ыйыккъда ишлей, коллегаларыгъызны ызыгъыздан тизе билгенигизни кёргозталлыкъсыз. Орта эм байрым кюнледе сиз асыры кыаты эм кёп зат излегенигиз себепли жетишимсиз боллукъсуз. Ол кюнледе саулуугъузгъа сакъ болуугъуз. Кыалгъан кюнде иги боллукъдула. Солуу кюнледе жангы адамла бла танышхандан сора да, эрттеден бери тансыкъ болуп турган жуукъларыгъыз бла тубешериксиз.

Айырычабыкъл.
Баш эм геюрге кюнде айтырча иги кюнде туюлолдоле, алай эсе, магъаналы ишлени, проектлени да ол кюнледе башламагъыз. Орта кюнден ары

хар иш да кыурала, алгъынны жоллары бла жетишимли барлыккъдыла, артыккъда ахча бла байламлы ишле. Солуу кюнледе сатып алыргъа деп итинген затны алыр онгугъуз боллукъду-огурлу характер болсун!

Асланла.
Бек жетишимли ыйыкъ боллукъду! Тауланы тепдиррирге да жетерикди кючюгуз, алай эсе да, эсигизни магъаналы эм хайырлы борчланы тамамларгъа буругъуз. Сизге чырмаулукъ этерге кюрешгенле болсала да, ишигизни селейтмесегиз-муратыгъызгъа жетер ючюн заманыгъызны, ырысханы да аямагъыз-ала ахырында эки-юч керё кёп болуп кыайтырла. Солуу кюнледе сабийлеригиз, юйорюгуз бла бирге болуугъуз.

Кызыла.
Ишигизде кыатыш-кыаралыкны ангыларгъа иги сагъыш этерге, заманны да кыоратыргъа туюшерикди. Ол кыатыш-кыаралыкъ буреуно хатасындан болгъан эсе да, шендо аны кетераллыкъ, алай бла ишни хайырлы барыуун жалчыталлыкъ да сизсиз. Орта эм байрым кюнледе уа кыатыгъыздагъыла сизни оюмларыгъызны жаратырык туюлолдоле, аланы тал заманда этсегиз иги боллукъ эди. Солуу кюнледе сойген адамларыгъызгъа кыонаккъгъа барыгъыз-ала сизни келиригизни сакълап турадыла.

Базманла.
Ыйыккъны ал кезиу «тёгерек столланы» бардыргъа, онуучула бла тубе-

ширге иги кюнледиле. Бараз эм орта кюнде кыйын кюнде боллукъдула, ашыгъышлы онуо этмегиз, жарашуулукъгъа да угъай демегиз. Байрым эм солуу кюнде ырысхы жаны бла кыйынлыкълардан кытулуургъа онг табылыкъ кюнледиле. Алай эсе «жюрегигизни жапсарырча» бир затны сатып алыргъа боллукъсуз.

Акырапла.
Бу ыйыккъда сизин коллегаларыгъыз эм онуучула бла байламлыкъларыгъыз шубхлукъларгъа айланарыкъ болурла. Орта кюнде ишлей, онуо эте да билгенигизни кёргозталлыкъсыз. Солуу кюнледе эрттегили танышла-шубхла кыонаккъгъа келликдиле, иги хаярла, саугъала да келтирип, жюрегигизни кыуандырыккъдыла.

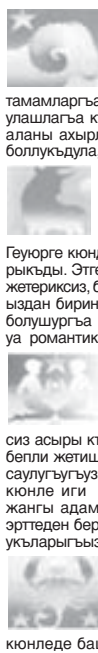
Садакъчыла.
Сизге жетишимли ыйыкъ боллукъду. Эрттеден бери турган кыйын проектлени тамамларча, ахча туюшорча онгла боллукъдула. Орта эм байрым кюнледе ишге асыры берилгенден кыатыгъызда не бола тургъанын да эслерик туюлолсуз. Эштада, ол халда ишлеу болур жашауу локмативы. Солуу кюнде юйор бла бирге магъаналы онуо да этерик болурсуз.

Текемююозле.
Ыйыккъны ал кезиуонде этген ишигизни, эштада, жаратырык болмазсыз. Орта кюнден ары ишде болум иги жанына бек терк торлени-

рикти. Кыоркъмай алыгъыз кыолгъа не кыйын, сиз иги билмеген ишни окуна да - кесигиз окуна сейир этериксиз не кыйын борчну да терк эм тынгылы тамамлаялгъаныгъызгъа! Коллегаларыгъыз, онуучула да сейир этерикдиле сизни аллай ишле билгенигизге, тирилигизге. Солуу кюнледе ишни кыоюгуз да, юйорюгуз бла болуугъуз.

Суукъыйла.
Ыйыккъны биринчи жарымында кюч-кыаршуугъуз азайгъанча кёрюнорюкдю - Аллахха шукур, аллыгъызда уллу борчла болмагъанына. Орта эм байрым кюнледе сейир эм иги предложенила этиликдиле, иш бла байламлы. Иги сагъыш этмегенлей, тергеменлей, хо, демегиз. Солуу кюнледе, алгъадан этген онуугъузгъа кёрё, юйор байрам этерик болурсуз.

Чабакъла.
Баш эм геюрге кюнледе жарашдыргъан планыгъыз бла ишлегиз, тубешуулеге айтылган болжалдан алгъаракъ барыгъыз, нек дегенде, эсе болмагъан тыйгъычла, чурумла болургъа боллукъдула. Геюрге эм бараз кюнледе ишде болгъан торленуиле сизни кёз кыарамыгъыз коллегаларыгъызны кёз кыарамларына келишимезге боллукъду. Алай болса да, келишюлюкно жолу табылыккъды. Байрым эм солуу кюнледе кесигизге уллу болмагъан романтикалы отпуск этигиз да, сойген адамыгъыз бла бирге болуугъуз - тийишлисиз анга.

Топалайчыкыла

Къартлыкъланы Айша бла Айна. Эгиз кызычыклагъа алты ай толганды. Ала Хасания элде жашайдыла.

БАСМА

Поэтни жаны -
назмуларында

Бу кюнде Нальчикде белгили поэт, Россейни Жазуучуларыны члени Болатланы Юрусланы «Жемчужины из глубин Вселенной» деген улуу назму жыйымдыгы басмаланганды. Анга поэтни төрт жюзден артык назмусу киргенди. Китапны аннотациясында айтылганына кере, автор чыгъармаларында маданият бла тин байлыкны бирлешдирге эм поэзияга жангы кезден кыарарга итинеди. Ахыр сөзю филология илмуланы доктору, профессор Нина Шогенцукова жазганды.

Черногорияны ара шахарында уа Болат ууну «Страна в розовой дали» деген китабы

черногор тилде чыккъанды. Аны басмагъа беш тилманч хазырлагъанды. Ары поэтни назмуларындан сора да, бир эссеси, аны жашуу эм чыгъармачылык жолуну юсюнден материалла да къошулгандыла. Сора мында Юрусланы чыгъармаларыны энчиликлерини юсюнден Черногорияны белгили авторлары да тынгылы хапарлайдыла. Китапха кирген назмуланы магъаналары кенгди, сейирди. Аладан бири, Нальчик шахарны айбатлыгына жораланып, аны биринчи бетин жасайды.

Бизни корр.

ДЖИП-ТРИАЛ

Фрийланы Рамазанга жоралап

Озгъан шабат кюн төрели Джип-триалдан эришуле ётгендиле. Ол ажымлы жоулгъан Хасания элни администрациясыны алгъынны таматасы Фрийланы Рамазанга жораланган эди. Быллай огурулу ишни кыарарга, бирси жылладача, жуууклары, тенгleri эм танышлары болушхандыла. Жыл сайын кыатышырга бла кыарарга суйгенлени санлары кепден-кеп бола барады. Алай бла быйыл 60 машина эришгендиле. Спортчуланы жыл санлары уа 18-ден башлап 50-ге дери жетеди. Бу жол Чеченден, Дагъыстандан, Ростовдан, Астраханьдан экипажа биринчи кере кыатышхандыла. Чеченден а аслам адам келгенин чертип

Эришуге кыатышхандан эм жаш спортчула (ондан солгъа) Токъланы Омар бла Бёзюланы Салим.

евле ючюнчо жерлеге тийишли болгъандыла.

-Нива открытая деген номинацияда:

Эльдар Шомахов, Азамат Ныров - биринчи, Анатолий Цыпкин эм Владислав Стрельцов - экинчи, Сергей Камлыкин бла Заира Кулаева ючюнчо жерлеге чыккъандыла.

-Туризмде:

Чабдарланы Заур эм Хасуулары Даниял - биринчи, Асланбек бла Зелимхан Умар

айтырга боллукъду. Спортну бу тюрлюсюн сабийиледен башлап къартлагъа дери жаратмагъан хазна киши болмаз, аны себепли жыйылгъанланы санларын жюзле бла тергерге боллукъ эди. Хар замандача, аш юй палаткалада кыуралып, къабарга суйгенлеге кюнню узуну къазанлада плов бла таулу шорпа биширилип тургъанды.

Сермешле спортну төрт тюрлюсюнден баргъандыла- стандарт, спорт, нива открытая эм туризмден.

-Стандарта хорлагъанла:

Жамболат Кансаев бла Гемуланы Хасан - биринчи, Газаланы Ануар эм Цораланы Тахир - экинчи, Атабийланы Аслан сора Аслан Шкежев ючюнчо жерни алгъандыла.

-Спорта:

Назарбек Хатуев эм Вахид Пертаев - биринчи, Казбек Бибаев сора Сибат Папикян-экинчи, Сослан бла Ахсар Маки-

хаджиевле - экинчиле, Турпан-Али бла Зелимхан Хатуевле да ючюнчо жерге тийишли болгъандыла.

Бизни корр.

БИЛДИРИУ

Нальчикде къол туюшуден
Азияны чемпионаты ётерикди

15-18-чи ноябрде Нальчикде къол туюшуден халкъла аралы даражалы эришуле бардырыллыкдыла.

Азияны чемпионаты - деген турнир Россейни бла Кыбаргы-Малкъарны Спорт эмда туризм жаны бла министерствоосуна 90 жыл болгъанына аталлыкды. Анга 12 кыралдан Ирандан, Америкадан, Перудан, Болгариядан, Чехиядан, Афганистандан эм башха жерледен кыатышырыкдыла. Спортчуланы саны жюзге

жетерикди, ала тогуз тюрлю ауурлукъда кючлерин сынарыкдыла.

Чемпионатын КъМР-ни Спорт эмда туризм жаны бла министерствоосу, республикада Россейни альпинизмден, кыялагъа ёрлеуден эм спорт туризмден федерациясы бардырадыла.

Жылны ахырына дери спортдан энтта да бир къауум ишле кыурааллыкдыла, ала да министерствону юбилейине аталлыкдыла.

Баш редакторну орунбасары КЪОНАКЪЯЛАНЫ Хасан

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

АТТАЛАНЫ Жамал
(баш редактор)

БЕШПАЙЛАНЫ Муталип
(баш редакторну орунбасары)

ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь)

ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамауат-политика бёлмоню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин кыорууду жаны бла Кыбаргы-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.

Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Асламлы информация органы, жамауат эмда дин организацияла жаны бла министерствоусуну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикте кере

19.00 сагъатда къол салынады.

20.00 сагъатда къол салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН
ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Сараккуланы Асият - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарьны орунбасары; Зезаланы Лида (1,2,3,4,7,8-чи бетле), Мисирланы Лейля (5,6,9,10,11,12-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 2640 экз. Заказ № 2816

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспект, 5
электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru